

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

ZRAČNA LUKA RIJEKA D.O.O.

Zagreb, listopad 2012.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2011.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005.	8
	Nalaz za 2011	10
III.	MIŠLJENJE	15
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	17

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-07/20
URBROJ: 613-02-05-12-6

Zagreb, 5. listopada 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA ZRAČNA LUKA RIJEKA D.O.O. ZA 2011.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Zračna luka Rijeka d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 11. lipnja do 5. listopada 2012.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Društvo je nastalo pretvorbom poduzeća za aerodromske usluge Aerodrom Rijeka – Rivijera Kvarner p.o., Rijeka, osnovanog odlukom općine Rijeka iz ožujka 1967. Prema odredbi članka 2. Zakona o zračnim lukama (Narodne novine 19/98 i 14/11), koja se primjenjivala do konca siječnja 2011., usluge u zračnim lukama su obavljala društva s ograničenom odgovornošću u čijem temeljnom kapitalu sudjeluju Republika Hrvatska, županija i jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi zračna luka. Upisano je u registar Trgovačkog suda u Rijeci pod matičnim brojem subjekta 040136755 i pod nazivom Zračna luka Rijeka, društvo s ograničenom odgovornošću za usluge u zračnom prometu, prema rješenju iz listopada 1998., a na temelju društvenog ugovora zaključenog u svibnju 1998. U temeljnom kapitalu koji iznosi 144.203.100,00 kn sudjeluju Republika Hrvatska s udjelom 79.311.800,00 kn ili 55,0%, Primorsko-goranska županija s udjelom 28.840.600,00 kn ili 20,0%, grad Rijeka s udjelom 14.420.300,00 kn ili 10,0%, gradovi Krk, Crikvenica i Opatija svaki s udjelom 5.768.100,00 kn ili 4,0% te općina Omišalj s udjelom 4.326.100,00 kn ili 3,0%. Sjedište je u Omišlju, Hamec 1. Osobni identifikacijski broj je 37940245720, a šifra djelatnosti je 5223.

Tijekom 1990. Društvo je s inozemnim trgovačkim društvom osnovalo društvo (s udjelom 2.352.000.- din ili 40,0%). Povezano društvo se bavi prodajom robe iz slobodne carinske prodavaonice. U 1997. je povećan temeljni kapital prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima na 18.000,00 kn, a udjel Društva je iznosio 1.300,00 kn ili 7,2%. U prosincu 2010. je izmijenjen društveni ugovor i povećan temeljni kapital na 20.000,00 kn, a udjel Društva iznosi 9.000,00 kn ili 45,0%.

Osnovna djelatnost Društva je obavljanje usluga zračnog prometa, a obavlja i djelatnost kupnje i prodaje robe, pripremanja hrane, usluživanja pića i napitaka, opskrbljivanja pripremljenom hranom (catering), cestovnog prijevoza putnika i robe, skladištenja robe, iznajmljivanja nekretnina i promidžbe. Najznačajniji izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi od subvencija i dotacija u iznosu 6.670.000,00 kn i prihodi od osnovnih aerodromskih usluga u iznosu 5.983.300,00 kn. U 2011. je ostvareno 2 680 slijetanja, što je za 663 više nego u 2010. Ukupna tonaža zrakoplova u 2011. je iznosila 29 821 t, što je 6 146 t više nego u 2010. Tijekom 2011. je prevezeno 84 713 putnika, što je 22 838 putnika više nego u prethodnoj godini. Domaćih putnika bilo je 625, međunarodnih putnika 80 265 i putnika u tranzitu 3 823.

Tijela Društva su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čine članovi Društva. Nadzorni odbor ima sedam članova, od kojih su šest predstavnici članova Društva koje bira skupština, a jednog biraju zaposlenici na četiri godine. Tijekom 2011. su tri člana nadzornog odbora podnijela ostavke na članstvo prema odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa (Narodne novine 26/11 i 12/12), a novi članovi nisu imenovani. Upravu čini direktor kojeg odlukom imenuje skupština. Tijekom 2011. i do 10. lipnja 2012. direktor je bio Mladen Pasarić, a od 11. lipnja 2012. direktor je Tomislav Palalić.

Unutarnje ustrojstvo i način rada regulirani su Pravilnikom o radu, Pravilnikom o sistematizaciji poslova/katalogom poslova i Kolektivnim ugovorom. Spomenutim aktima nije predviđen broj zaposlenika na pojedinom radnom mjestu. Koncem 2011. Društvo je na osnovi sati rada imalo 74 zaposlenika.

Planiranje

Društvo je donijelo financijski plan i plan nabave za 2011. Prijedlog financijskog plana i plana nabave za 2011. je donio direktor, a suglasnost na planove je dao nadzorni odbor u travnju 2011. Financijski plan sadrži plan prihoda i rashoda, plan prometa i plan investicijskih ulaganja. Prihodi i rashodi su planirani u iznosu 15.918.291,00 kn. Tijekom 2011. je zbog ostvarenja manjeg broja slijetanja i putnika, donesena izmjena i dopuna financijskog plana, koju je nadzorni odbor razmatrao u lipnju 2011., ali nije dao suglasnost. Izmjenama i dopunama financijskog plana za 2011. su prihodi i rashodi planirani u jednakom iznosu, a smanjen je udjel prihoda od djelatnosti i povećan udjel prihoda od pomoći za 449.000,00 kn. Skupština je prihvatila izmjene i dopune financijskog plana za 2011. u lipnju 2011.

Vrijednosno najznačajnije prihode Društvo je planiralo ostvariti od subvencija i dotacija te potpora za kapitalna ulaganja u iznosu 7.029.000,00 kn ili 44,2% te prodaje aerodromskih usluga u iznosu 6.983.254,00 kn ili 43,9%. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 17.172.286,00 kn, što je više od planiranih za 7,9%, a rashodi u iznosu 16.327.241,00 kn ili 2,6% više od planiranih. Dobit nije bila planirana, a ostvarena je u iznosu 845.045,00 kn. Značajnije odstupanje u odnosu na planirano je ostvareno kod drugih poslovnih prihoda, odnosno kod prihoda od subvencija i potpora za kapitalna ulaganja ostvareni u iznosu 8.645.456,00 kn, što je za 1.616.456,00 kn ili 23,0% više od planiranih. Vrijednosno usklađenje potraživanja nije bilo planirano, a ostvareno je u iznosu 721.943,00 kn.

Planom investicija je predviđena nabava dugotrajne imovine u vrijednosti 4.104.420,00 kn, od čega su vrijednosno značajna ulaganja za nabavu sustava svjetlosne organizacije u iznosu 1.430.000,00 kn, rekonstrukciju vertikalne signalizacije 700.000,00 kn, rekonstrukciju, nadogradnju i dopunu opremom teškog vatrogasnog vozila 640.000,00 kn, nabavu rabljene zemaljske jedinice napajanja zrakoplova (GPU) 390.000,00 kn i rekonstrukciju dijela fasade pristanišne zgrade 300.000,00 kn. Kao izvor financiranja su vrijednosno najznačajnija sredstva državnog proračuna u iznosu 3.925.000,00 kn. U 2011. je nabavljena dugotrajna imovina u vrijednosti 1.607.281,00 kn.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvu za poduzetnike. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 17.172.286,00 kn, rashodi u iznosu 16.327.241,00 kn te dobit u iznosu 845.045,00 kn.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poslovni prihodi	12.496.712,00	17.104.653,00	136,9
1.1.	Prihodi od prodaje	6.030.781,00	6.747.253,00	111,9
1.2.	Drugi poslovni prihodi	6.465.931,00	10.357.400,00	160,2
2.	Financijski prihodi	55.818,00	52.837,00	94,7
3.	Izvanredni-drugi prihodi	1.680,00	14.796,00	880,7
	Ukupno	12.554.210,00	17.172.286,00	136,8

Ukupni prihodi za 2011. su ostvareni za 4.618.076,00 kn ili 36,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno najznačajniji prihodi su drugi poslovni prihodi ostvareni u iznosu 10.357.400,00 kn i čine 60,3% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose na prihode od subvencija i dotacija u iznosu 6.670.000,00 kn, potpora za kapitalna ulaganja 1.975.456,00 kn, zakupa 952.998,00 kn, provizija, prodaje trgovačke robe i drugih usluga 397.307,00 kn te prihode iz prethodnih godina 361.639,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su ostvareni u većem iznosu za 3.891.469,00 kn ili 60,2%. Do povećanja je došlo iz razloga što su prihodi od zakupa, provizija, prodaje trgovačke robe i drugih usluga u 2010. evidentirani u prihodima od prodaje, a u 2011. u drugim poslovnim prihodima. Također su prihodi od subvencija i dotacija u 2011. veći za 2.179.525,00 kn.

Prihodi od prodaje su ostvareni u iznosu 6.747.253,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su ostvareni u većem iznosu za 716.472,00 kn ili 11,9%. Odnose se na prihode od prodaje osnovnih aerodromskih usluga u iznosu 5.983.300,00 kn, prihode od ugostiteljskih usluga 583.908,00 kn te prihode od drugih usluga 180.045,00 kn. Prihodi od prodaje osnovnih aerodromskih usluga se odnose na prihode od putničkog servisa (putničke takse) 2.167.025,00 kn, naknade za prihvata i otpremu zrakoplova 2.034.111,00 kn, naknade za slijetanje i uzlijetanje 1.387.335,00 kn, boravak zrakoplova u zračnoj luci 308.178,00 kn, otvorenost zračne luke 78.492,00 kn i uporabu osvijetljenja na stazi 8.159,00 kn. Pružanje usluga je regulirano cjenikom osnovnih aerodromskih usluga, ostalih aerodromskih usluga, ugostiteljskih usluga, usluga parkiranja te zaključenim ugovorima.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poslovni rashodi	15.508.706,00	16.091.777,00	103,8
1.1.	Materijalni troškovi	2.083.228,00	2.386.921,00	114,6
1.2.	Troškovi zaposlenika	9.259.594,00	9.075.073,00	98,0
1.3.	Amortizacija	2.243.323,00	2.162.480,00	96,4
1.4.	Drugi troškovi	1.902.274,00	1.718.721,00	90,4
1.5.	Vrijednosno usklađivanje	0,00	721.943,00	-
1.6.	Drugi poslovni rashodi	20.287,00	26.639,00	131,3
2.	Financijski rashodi	180.053,00	235.464,00	130,8
	Ukupno	15.688.759,00	16.327.241,00	104,1

U odnosu na prethodnu godinu ukupno ostvareni rashodi su veći za 638.482,00 kn ili 4,1%.

Poslovni rashodi su ostvareni u iznosu 16.091.777,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su ostvareni u većem iznosu za 583.071,00 kn ili 3,8%. Odnose se na materijalne troškove u iznosu 2.386.921,00 kn, troškove zaposlenika 9.075.073,00 kn, amortizaciju 2.162.480,00 kn, druge troškove 1.718.721,00 kn, vrijednosno usklađivanje 721.943,00 kn i druge poslovne rashode 26.639,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na troškove zaposlenika ostvarene u iznosu 9.075.073,00 kn ili 55,6% ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu su manji za 184.521,00 kn ili 2,0% zbog provedenih mjera preraspodjele poslova. Materijalni troškovi su ostvareni u iznosu 2.386.921,00 kn ili 14,6% ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu su ostvareni u većem iznosu za 303.693,00 kn zbog povećanja cijena sirovina i materijala te energije.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava je iznosila 149.264.051,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
I.	Aktiva	149.372.703,00	149.264.051,00	99,9
1.	Dugotrajna imovina	148.051.402,00	147.744.916,00	99,8
2.	Kratkotrajna imovina	1.242.426,00	1.419.206,00	114,2
2.1.	Zalihe	44.642,00	46.631,00	104,5
2.2.	Potraživanja	1.136.249,00	712.681,00	62,7
2.3.	Novac u banci i blagajni	61.535,00	659.894,00	-
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	78.875,00	99.929,00	126,7
II.	Pasiva	149.372.703,00	149.264.051,00	99,9
1.	Kapital i rezerve	134.044.009,00	134.806.236,00	100,6
2.	Dugoročne obveze	244.733,00	162.106,00	66,2
3.	Kratkoročne obveze	5.038.582,00	4.113.286,00	81,6
4.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja	10.045.379,00	10.182.423,00	101,4

Na dan 31. prosinca 2011. ukupna vrijednost imovine iznosi 149.264.051,00 kn. Odnosi se na vrijednost dugotrajne imovine u iznosu 147.744.916,00 kn, kratkotrajne imovine 1.419.206,00 kn te plaćene troškove budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda 99.929,00 kn.

Dugotrajna imovina u vrijednosti 147.744.916,00 kn se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 89.293.235,00 kn, građevinskih objekata 51.996.722,00 kn, transportnih sredstava 2.350.544,00 kn, postrojenja i opreme 2.313.910,00 kn, ostale materijalne imovine (računalne mreže) 756.684,00 kn, materijalne imovine u pripremi 670.845,00 kn, nematerijalne imovine (licence, projektna dokumentacija, studije, računalni programi i drugo) 353.976,00 kn te udjela u povezanim društvima 9.000,00 kn. Tijekom 2011. je nabavljeno dugotrajne imovine u vrijednosti 1.607.281,00 kn, od čega su vrijednosno značajnije nabava radova za nadogradnju i rekonstrukciju vatrogasnog vozila u vrijednosti 501.322,00 kn, rentgenskog uređaja za pregled prtljage, tereta i pošte 233.361,00 kn, softverskog programa za uparivanje registracije putnika 159.155,00 kn, elaborata nosivosti kolnika operativnih površina 69.350,00 kn te izradu pregradnih stijena, ugradnju spuštenih stropova i rasvjetnih tijela u poslovnom prostoru 57.535,00 kn.

Zemljište u vrijednosti 89.293.235,00 kn se odnosi na građevinsko i poljoprivredno zemljište ukupne površine 757 736 m². U zemljišnom izvratku Općinskog suda u Krku je spomenuto zemljište i objekti izgrađeni na njemu upisano kao društveno vlasništvo, a korisnik je Aerodrom Rijeka –poduzeće za aerodromske usluge Rijeka te je u 2008. Društvo kao pravni sljednik pokrenulo postupak za upis prava vlasništva. Postupak je u tijeku.

Vrijednost materijalne imovine u pripremi iznosi 670.845,00 kn, a odnosi se na rekonstrukciju vertikalne signalizacije u iznosu 427.890,00 kn, prilazne rasvjete 108.000,00 kn, pristanišne zgrade 69.600,00 kn i dijelove sustava uzletno sletne staze 65.355,00 kn. Tijekom 2011. su aktivirana ulaganja iz prethodne godine u iznosu 173.000,00 kn (za izradu elaborata nosivog dijela kolničke konstrukcije 68.300,00 kn, projekta horizontalnih oznaka na manevarskim površinama 65.100,00 kn i elaborata ravnosti površine uzletno sletne staze 39.600,00 kn) i iz 2011. za nabavu visokozaštitnih slušalica u iznosu 7.546,00 kn.

Kratkotrajna imovina u vrijednosti 1.419.206,00 kn se odnosi na potraživanja u iznosu 712.681,00 kn, novčana sredstva u banci i blagajni 659.894,00 kn te zalihe 46.631,00 kn.

Potraživanja se odnose na potraživanja za pretporez u iznosu 313.262,00 kn, od kupaca 283.947,00 kn (u zemlji 154.740,00 kn i iz inozemstva 129.207,00 kn), za preplaćene poreze i prireze te doprinose na plaću 82.911,00 kn, bolovanje i druga potraživanja 25.685,00 kn te od zaposlenih 6.876,00 kn. Do vremena obavljanja revizije ostala su nenaplaćena potraživanja od kupaca u iznosu 8.195,00 kn.

Kapital i rezerve na dan 31. prosinca 2011. iznose 134.806.236,00 kn, a odnose se na upisani kapital u iznosu 144.203.100,00 kn, preneseni gubitak 10.241.909,00 kn i dobit tekuće godine 845.045,00 kn.

Koncem godine ukupne obveze Društva su iznosile 4.275.392,00 kn, od čega se na dugoročne odnosi 162.106,00 kn, a na kratkoročne 4.113.286,00 kn. Vrijednosno značajnije kratkoročne obveze se odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 2.543.829,00 kn, zaposlenima 1.083.589,00 kn te državi i drugim institucijama 468.076,00 kn.

U kratkoročnim obvezama prema dobavljačima vrijednosno su značajne obveze prema općini Omišalj za komunalnu naknadu za razdoblje od 2008. do 2011. u iznosu 2.030.145,00 kn, koje Društvo nije podmirilo zbog nedostatka financijskih sredstava. U srpnju 2011. je između Društva i općine Omišalj zaključen sporazum o obročnom plaćanju dospjelih dugovanja u iznosu 2.057.149,00 kn, prema kojem je do 31. prosinca 2011. trebalo platiti 350.000,00 kn. Društvo je tijekom 2011. platilo 200.171,00 kn.

Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja koncem godine iznosili su 10.182.423,00 kn, od čega se na potpore nadležnog ministarstva, Primorsko-goranske županije i grada Crikvenice za kapitalna ulaganja, koje se u računu dobiti i gubitka priznaju u visini troškova amortizacije spomenute imovine (dobitni pristup) odnosi 10.140.007,00 kn, a na obračunane zatezne kamate 42.416,00 kn.

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja za 2011. je obavilo društvo registrirano za obavljanje revizijskih usluga, prema kojoj, osim što je izražena rezerva na manje iskazana potraživanja od kupaca i više iskazane rashode poslovanja u iznosu 294.418,00 kn, financijski izvještaji u svim materijalno značajnim stavkama prikazuju fer i istinito stanje obveza i kapitala na dan 31. prosinca 2011., rezultat poslovanja, novčane tokove i promjenu kapitala za 2011.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, su primijenjeni odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Društva. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, izlaznih računa, ulaznih računa, postupaka javne nabave i druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s direktorom i njegovim zamjenikom, direktorima organizacijskih jedinica te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o unutarnjoj organizaciji, pojedinim poslovnim događajima, nabavi pojedine opreme, usluga i radova te ostvarivanju prihoda i rashoda.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Društva za 2004. i 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Društvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju je naložio popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obveze te donijeti plan nabave drugih roba, radova i usluga (osim kapitalnih) za poslovnu godinu. Predložio je donošenje kriterija za odobravanje popusta na cijene aerodromskih usluga te donošenje cjenika prema kojem bi se obračunavale usluge cateringa zračnim prijevoznicima.

Revizijom za 2011. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- popisom za 2011. je obuhvaćena ukupna imovina i obveze,
- donesen je plan nabave,
- donesen je cjenik usluga cateringa zračnim prijevoznicima.

Preporuka prema kojoj nije postupljeno:

- kriteriji i mjerila za odobravanje popusta na cijene aerodromskih usluga nisu doneseni.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema danoj preporuci Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje i prihode (u dijelu prihoda od osnovnih aerodromskih usluga i zakupa).

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola je skup postupaka i mjera koje uspostavlja uprava, a koje trebaju osigurati ekonomično, djelotvorno i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, pouzdano financijsko izvještavanje i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima, sigurnost imovine i informacija, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka i prijevara, te kvalitetu računovodstvenih podataka i pravodobno pružanje pouzdanih financijskih i upravljačkih informacija. U studenome 2009. Vlada Republike Hrvatske je donijela Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012. Navedeni program je donesen u cilju ostvarenja mjera i ciljeva antikorupcijske politike utemeljenih na načelima Strategije suzbijanja korupcije (Narodne novine 75/08) te Akcijskog plana za provedbu navedene Strategije, koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila u lipnju 2008. Jedna od planiranih mjera navedenog programa u okviru ostvarenja cilja stvaranja preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama je uspostavljanje i/ili jačanje sustava financijskog upravljanja i kontrole na način kako je uređeno Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06). Sustav unutarnje kontrole kroz stalnu primjenu svih predviđenih kontrolnih mehanizama trebao bi osigurati kontrolu nad ispravnosti dokumenata i evidentiranjem poslovnih događaja u poslovnim knjigama, ali i nad poslovnom djelatnošću i poslovnim upravljanjem. U funkcioniranju unutarnjih kontrola postoje slabosti, nedostaci i nedosljednosti u provođenju određenih postupaka. Program rada kojim bi bile utvrđene mjere za ostvarenje financijskog plana i plana prometa nije donesen. Pojedini opći akti su doneseni ranijih godina i nisu usklađivani sa zakonskim propisima, prilog Kolektivnom ugovoru Društva kojim su utvrđeni koeficijenti za obračun plaća prema radnim mjestima nije usklađen s Pravilnikom o sistematizaciji poslova/katalogom poslova Društva, potreban broj zaposlenika na radnim mjestima nije utvrđen općim aktima, a kriteriji za korištenje službenih telefona i službenih vozila nisu utvrđeni. Odgovornost za funkcioniranje unutarnjih kontrola treba biti jasno definirana, a svaki zaposlenik u skladu sa zadacima radnog mjesta treba imati određenu razinu odgovornosti i razmjerno tome sudjelovati u provođenju unutarnje kontrole. Zakonski predstavnik u obvezi je internim aktima precizno definirati ovlasti i ugraditi ih kao sastavni dio svakodnevnih procesa poslovanja.

Državni ured za reviziju predlaže uspostaviti i provoditi učinkovit sustav unutarnjih kontrola kako bi se smanjile i spriječile nepravilnosti u poslovanju.

1.2. *Društvo je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju. Navodi da je Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa Društvo donijelo u siječnju 2010., te se nadležnom Ministarstvu dostavljaju izvješća o njegovoj provedbi.*

Obrazlaže da je tijekom 2011. bio pripremljen prijedlog Kolektivnog ugovora usklađen sa Zakonom o radu, ali uprava nije prijedlog dostavila Sindikatu, nego su vođeni pregovori o zaključivanju sporazuma u svezi stavljanja u mirovanje određenih prava iz važećeg Kolektivnog ugovora, s ciljem smanjenja troškova. Nova uprava, imenovana u lipnju 2012., je uputila prijedlog Sindikatu za pokretanje postupka kolektivnog pregovaranja, te će Kolektivni ugovor i Pravilnik o radu biti usklađeni sa Zakonom o radu i drugim propisima. Radno mjesto pomoćnika direktora, koje je bilo utvrđeno Pravilnikom o sistematizaciji poslova/katalogom poslova Društva, a nije bilo predviđeno u prilogu Kolektivnom ugovoru Društva kojim su utvrđeni koeficijenti za obračun plaća prema radnim mjestima, je ukinuto u kolovozu 2012. Također, navodi da potreban broj zaposlenika nije utvrđen općim aktima jer ovisi o planiranom prometu za svaku godinu.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07) i Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Narodne novine 30/08, 4/09 i 58/11). Ustrojene su propisane poslovne knjige. Unos podataka u poslovne knjige se obavlja na temelju knjigovodstvenih isprava koje je potpisala ovlaštena osoba.

Potraživanja su koncem godine iznosila 712.681,00 kn. Odnose se na potraživanja za pretporez u iznosu 313.262,00 kn, od kupaca 283.947,00 kn (u zemlji 154.740,00 kn i iz inozemstva 129.207,00 kn), za preplaćene poreze i prireze te doprinose na plaću 82.911,00 kn, za bolovanja i druga potraživanja 25.685,00 kn, te od zaposlenih 6.876,00 kn. Do vremena obavljanja revizije nenaplaćena potraživanja od kupaca iznose 8.195,00 kn. Odlukom direktora potraživanja (od kupaca 576.684,00 kn i druga potraživanja 144.715,00 kn) u iznosu 721.399,00 kn su evidentirana kao vrijednosno usklađenje na teret rashoda tekuće godine, od čega je u ožujku 2012. naplaćeno 294.418,00 kn ili 51,1%, zbog čega su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashodi veći, a potraživanja manja za navedeni iznos. Prema odluci o primjeni računovodstvenih politika potraživanja nad kojima su pokrenuti sudski sporovi, u cijelosti se otpisuju na teret rashoda razdoblja, a za potraživanja za koja postoje saznanja o nemogućnosti naplate, iskazuju se u skladu s odlukom direktora Društva. Odlukom o primjeni računovodstvenih politika nisu utvrđeni kriteriji otpisa potraživanja od kupaca. Prema Hrvatskom standardu financijskog izvještavanja 11 - Potraživanja, na svaki datum bilance poduzetnik treba procijeniti postoji li objektivan dokaz o smanjenju vrijednosti pojedine tražbine. Vrijednost tražbine se smanjuje i gubici od smanjenja vrijednosti nastaju samo i isključivo ako postoji objektivan dokaz o smanjenju vrijednosti. Također, tijekom 2011. su isplaćene akontacije za troškove prijevoza na posao i s posla u iznosu 23.114,00 kn evidentirane u poslovnim knjigama kao trošak, zbog čega su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashodi veći, a potraživanja od zaposlenika manja za navedeni iznos. Iz navedenog proizlazi da su rashodi iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima veći, a potraživanja manja za ukupno 317.532,00 kn. Prema odredbi članka 9. Zakona o računovodstvu, poslovne knjige se vode na način da osiguraju kontrolu unesenih podataka, ispravnost unosa podataka, čuvanje podataka, mogućnost korištenja podataka, mogućnost dobivanja uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te mogućnost uvida u vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o primjeni računovodstvenih politika utvrditi kriterije za vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca te unos podataka u poslovne knjige u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

- 2.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da je vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca izvršeno prema odluci direktora, te da se pristupilo ispravku nepravilnosti koje se odnose na potraživanja od radnika za troškove prijevoza na posao i s posla.*

3. Prihodi

- 3.1. Ukupni prihodi za 2011. su ostvareni u iznosu 17.172.286,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su veći za 4.618.076,00 kn ili 36,8%. Odnose se na druge poslovne prihode u iznosu 10.357.400,00 kn, prihode od prodaje 6.747.253,00 kn, financijske prihode 52.837,00 kn i izvanredne-druge prihode 14.796,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji drugi poslovni prihodi se odnose na prihode od subvencija i dotacija u iznosu 6.670.000,00 kn, potpora za kapitalna ulaganja 1.975.456,00 kn i zakupa u iznosu 952.998,00 kn, a vrijednosno najznačajniji prihodi od prodaje se odnose na prihode od prodaje osnovnih aerodromskih usluga u iznosu 5.983.300,00 kn. Usluge koje je Društvo obavljalo tijekom 2011. su regulirane cjenikom osnovnih aerodromskih usluga, ostalih aerodromskih usluga, ugostiteljskih usluga, usluga parkiranja, te zaključenim ugovorima.

Nepravilnosti su utvrđene u okviru prihoda od prodaje osnovnih aerodromskih usluga, a odnose se na odobrenje popusta na cijene prijevoznika u zračnom prometu te prihoda od zakupa poslovnog prostora.

- Prihodi od prodaje osnovnih aerodromskih usluga

Prihodi od prodaje osnovnih aerodromskih usluga u iznosu 5.983.300,00 kn se odnose na prihode od putničkog servisa 2.167.025,00 kn, naknade za prihvat i otpremu zrakoplova 2.034.111,00 kn, naknade za slijetanje i uzletanje 1.387.335,00 kn, boravka zrakoplova u zračnoj luci 308.178,00 kn, otvorenosti zračne luke 78.492,00 kn i uporaba osvjetljenja na stazi 8.159,00 kn. Cijene usluga koje je Društvo obavljalo tijekom 2011. su utvrđene cjenikom osnovnih aerodromskih usluga koji se primjenjuje od siječnja 2010. i kojeg je odobrila Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo. Cijene su jedinstvene za domaće i inozemne prijevoznike. Društvo je korisnicima usluga odobrilo popuste na cijene iz cjenika osnovnih aerodromskih usluga. Korisnici popusta u 2011. su bila tri inozemna i jedan domaći prijevoznik. Popusti su različiti, a Društvo nije utvrdilo jedinstvene kriterije za odobravanje popusta na cijene osnovnih aerodromskih usluga, koji se moraju objaviti i biti dostupni svim prijevoznicima pod jednakim uvjetima.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi i objaviti jedinstvene kriterije za odobravanje popusta na cijene osnovnih aerodromskih usluga.

- Prihodi od zakupa poslovnog prostora

Prihodi od zakupa poslovnog prostora su ostvareni u iznosu 952.998,00 kn. Društvo je dalo u zakup poslovne prostore za obavljanje poslova koji se po posebnim propisima obavljaju u zračnoj luci, na temelju ugovora kojima je određena zakupnina, površina prostora, te drugi uvjeti. Društvo je izradilo elaborat o etažiranju poslovnog objekta Društva u kojem su označeni poslovni prostori dani u zakup i njihova površina. Utvrđeno je da se površina poslovnih prostora koja je navedena u ugovoru o zakupu, površina na koju se obračunava zakupnina i porez na dodanu vrijednost razlikuju od površine koju zakupoprimac koristi. Ugovor o zakupu poslovnog prostora površine 145,35 m² je zaključen s Ministarstvom unutarnjih poslova u 2000. S navedenim Ministarstvom je u lipnju 2011. zaključen novi ugovor o zakupu poslovnog prostora površine 163,65 m², od čega površinu 95,25 m² čini šest poslovnih prostora za koje se obračunava mjesečna zakupnina 5,- EUR po m², a 68,40 m² čine dva pultovska prostora za koje se, prema ugovoru, ne obračunava zakupnina. S Ministarstvom financija – Carinska uprava, zaključen je u 2000. ugovor o zakupu poslovnog prostora ukupne površine 107,5 m², pri čemu je navedeno da uredski prostor čini 42,68 m², a pultovski prostor 64,82 m², te mjesečna zakupnina 10 DEM po m² koja se obračunava za ukupnu površinu. Prema elaboratu o etažiranju je navedeno da Carinska uprava koristi tri poslovna prostora ukupne površine 56,47 m². S društvom u vlasništvu Republike Hrvatske je zaključen 1995. ugovor o zakupu poslovnog prostora ukupne površine 210 m² koji se sastoji od kontrolnog tornja i prostorija u suterenu na 20 godina, bez plaćanja zakupnine. Zapisnikom o obavljenom poreznom nadzoru od 14. srpnja 2011. je utvrđeno da Društvo nije ispostavljalo račune za zakup poslovnog prostora niti je obračunalo i iskazalo obvezu poreza na dodanu vrijednost. Tijekom obavljanja poreznog nadzora, Društvo je za zakup poslovnog prostora površine 254 m² obračunalo porez na dodanu vrijednost za razdoblje od siječnja 2009. do konca ožujka 2011., a za razdoblje od travnja do prosinca 2011. Društvo je mjesečno obračunavalo porez na dodanu vrijednost po 2,- EUR po m². Elaboratom o etažiranju je utvrđeno da društvo u vlasništvu Republike Hrvatske koristi poslovne prostore ukupne površine 372,5 m². Nadalje je ugovoreno da Društvu plaća troškove vode (u paušalnom iznosu 12 m³ po važećem cjeniku društva koje obavlja isporuku vode) i električne energije (prema stvarnom utrošku koje očitanjem brojila utvrdi Društvo i zakupoprimac, a koji se množi prosječnom cijenom za kwh radne struje), a na temelju ispostavljenih računa Društva. U međuvremenu se društvo u vlasništvu Republike Hrvatske priključilo na distribucijsku mrežu i plaća dobavljaču električnu energiju, dok Društvo nije obračunavalo ni naplaćivalo troškove vode.

Državni ured za reviziju nalaže dodatkom ugovora utvrditi površinu poslovnog prostora koja je dana pojedinom zakupoprimcu te obračunavati i naplaćivati troškove vode društvu u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 3.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju koji se odnosi na odluku za odobrenje popusta na cijene osnovnih aerodromskih usluga i zakup poslovnog prostora. Za popuste na cijene osnovnih aerodromskih usluga obrazlaže da se popusti uobičajeno daju prema veličini prometa, a da ga Društvo daje i na male veličine kako bi se otvorilo novo tržište i doveli novi turisti od kojih svi u regiji imaju koristi. Navodi da pristup svim tržištima ne može biti isti, te se o tome mora voditi računa pri utvrđivanju poslovne politike popusta. Cjenik će biti izrađen prema tržišnom poslovanju Društva, a na temelju cjenika će se utvrditi politika popusta i regulirati posebnim pisanim aktom.*

Za zakup poslovnog prostora obrazlaže da će provjeriti površinu koju koristi društvo u vlasništvu Republike Hrvatske i ako postoji razlika u odnosu na naznačenu u ugovoru zaključit će dodatak ugovoru. Navodi da se kod svake objave javnog natječaja za davanje u zakup poslovnog prostora provjerava površina kako bi ugovori sadržavali točne podatke.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Društva za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2004. i 2005., utvrđena nepravilnost koja se odnosi na kriterije za odobravanje popusta na cijene aerodromskih usluga nije otklonjena i u 2011.
 - U funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola su utvrđene određene slabosti. Program rada kojim bi bile utvrđene mjere za ostvarenje financijskog plana i plana prometa nije donesen. Pojedini opći akti su doneseni ranijih godina i nisu usklađivani sa zakonskim propisima, prilog Kolektivnom ugovoru Društva kojim su utvrđeni koeficijenti za obračun plaća prema radnim mjestima nije usklađen s Pravilnikom o sistematizaciji poslova/katalogom poslova Društva, potreban broj zaposlenika na radnim mjestima nije utvrđen općim aktima, a kriteriji za korištenje službenih telefona i službenih vozila nisu utvrđeni. (točka 1. Nalaza)
 - Potraživanja su koncem godine iznosila 712.681,00 kn. Odlukom direktora, potraživanja u iznosu 721.399,00 kn su evidentirana kao vrijednosno usklađenje na teret rashoda tekuće godine, od čega je u ožujku 2012. naplaćeno 294.418,00 kn ili 51,1%, zbog čega su rashodi veći, a potraživanja manja za navedeni iznos. Prema odluci o primjeni računovodstvenih politika potraživanja nad kojima su pokrenuti sudski sporovi u cijelosti se otpisuju na teret rashoda razdoblja, a potraživanja za koja postoje saznanja o nemogućnosti naplate, iskazuju se u skladu s odlukom direktora Društva. Odlukom o primjeni računovodstvenih politika nisu utvrđeni kriteriji vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca. Također, tijekom 2011. su isplaćene akontacije za troškove prijevoza na posao i s posla u iznosu 23.114,00 kn evidentirane u poslovnim knjigama kao trošak. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima su iskazani rashodi veći, a potraživanja manja za ukupno 317.532,00 kn. (točka 2. Nalaza)
 - Prihodi od zakupa poslovnog prostora su ostvareni u iznosu 952.998,00 kn. Društvo je dalo u zakup poslovne prostore za obavljanje poslova koji se po posebnim propisima obavljaju u zračnoj luci, na temelju ugovora kojima je određena zakupnina, površina korištenja prostora, te drugi uvjeti. Društvo je izradilo elaborat o etažiranju poslovnog objekta Društva u kojem su označeni poslovni prostori dani u zakup i njihova površina.

Utvrđeno je da se površina poslovnih prostora koja je navedena u ugovoru o zakupu, površina na koju se obračunava zakupnina i porez na dodanu vrijednost razlikuju od površine koju zakupoprimac koristi te je dodatkom ugovora potrebno točno utvrditi površinu poslovnog prostora koja je dana pojedinom zakupoprimcu na korištenje. Društvo nije obračunavalo ni naplaćivalo troškove vode društvu u vlasništvu Republike Hrvatske. (točka 3. Nalaza)

4. Društvo obavlja uslužne djelatnosti u vezi sa zračnim prijevozom. U skladu s odredbama Zakona o zračnim lukama, u temeljnom kapitalu Društva sudjeluju Republika Hrvatska s 55,0%, Primorsko-goranska županija s 20,0%, grad Rijeka s 10,0%, gradovi Krk, Crikvenica i Opatija svaki s 4,0% te općina Omišalj s 3,0%. Tijekom 2011. i do lipnja 2012. direktor je bio Mladen Pasarić, a od 11. lipnja 2012. Tomislav Palalić. Najznačajniji izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Društva su prihodi od subvencija i dotacija. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 17.172.286,00 kn, rashodi u iznosu 16.327.241,00 kn te dobit iznosi 845.045,00 kn. U odnosu na 2010. prihodi su više ostvareni za 4.618.076,00 kn ili 36,8%, a rashodi za 638.482,00 kn ili 4,1%. Vrijednosno značajniji prihodi se odnose na druge poslovne prihode u iznosu 10.357.400,00 kn ili 60,3% ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na troškove zaposlenika u iznosu 9.075.073,00 kn ili 55,6% ukupno ostvarenih rashoda. Potraživanja su koncem 2011. iznosila 712.681,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su manja za 423.568,00 kn ili 37,3%. Obveze su koncem 2011. iznosile 4.275.392,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su manje za 1.007.923,00 kn ili 19,1%. Pokazatelji sigurnosti i uspješnosti poslovanja za 2011. ukazuju da Društvo nije zaduženo, da je poslovalo pozitivno uz nisku stopu ekonomičnosti, dok je stanje likvidnosti nezadovoljavajuće i zabrinjavajuće. Postupci javne nabave su provedeni prema zakonskim odredbama. Planom nabave za 2011. je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosri 7.616.420,00 kn. Društvo je provelo osam postupaka javne nabave za koje ugovorena vrijednost nabave iznosi 2.428.529,00 kn. Revizijom za 2011. je utvrđeno da nepravilnost koja se odnosi na kriterije za odobravanje popusta na cijene aerodromskih usluga nije otklonjena, a utvrđene su i slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola, te računovodstvenom poslovanju i ostvarenju prihoda, što je utjecalo na izražavanje uvjetnog mišljenja.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Čedomir Dundović	predsjednik od 9. lipnja 2010. do 10. lipnja 2012. član od 11. lipnja 2012.
Zdravko Čupković	predsjednik od 11. lipnja 2012.
Mladen Stepanić	zamjenik predsjednika od 9. lipnja 2010. do 10. lipnja 2012.
Nataša Zrilić	članica od 9. lipnja 2010. do 10. lipnja 2012. zamjenica predsjednika od 11. lipnja 2012.
Damir Rukavina	član od 9. lipnja 2010. do 18. ožujka 2011.
Marina Gašparić	članica od 9. lipnja 2010. do 19. svibnja 2011.
Tomo Sparožić	član od 9. lipnja 2010. do 28. studenoga 2011.
Branko Fibinger	član od 18. rujna 2009.
Marija Žarković Turak	članica od 11. lipnja 2012.
Aldo Simper	član od 11. lipnja 2012.
Marinella Matic	članica od 11. lipnja 2012.

2. Uprava:

Mladen Pasarić	direktor od 7. travnja 2009. do 10. lipnja 2012.
Tomislav Palalić	direktor od 11. lipnja 2012.